

BALASSA-GYARMAT MEGTELEPÍTÉSE.

Én gróf gyarmathi *Balassa Bálint*, koronás király urunk ö Fölsége tanácsa, komornikja, Korpona városában lévő praesidiumnak főkapitánya, és nemes Honthvármegyének főispánja; és nemes vitézlő *Borczychky István* ö Fölsége beszterczei harminczadosa, mostan divinyi jószágoknak főgondviselője, és ezen alul megirt dolgokban tekintetes nemes magyar *kamara* plenipotentiáriusa. Adjuk tudtára mindeneknek az kiknek illik.

Mivelhogy *Gyarmath városa* jó időtül ugymint háborutul fogvást pusztán állott, jöven előnkben Dióssy Mihály és Mészáros Miklós az egész Gyarmatnak *megszállására igyekezők* képiben, s alázatos instantiát tévén azon *puszta prédiumnak* megszállásáru; tekéntvén mi is mind alázatos instantiájokat, mind mostani időnek szükséges voltára is nézve, ö Fölsége, hazánk és magunk jövendőbeli javát is respectálván, annuáltunk, hogy a megnevezett helyt alul megirt conditiók alatt szabadon megszállhassák.

1. Az még házokat épitenek, megszaporodnak és magokat jó móddal odahelyheztetik és collocálják (hogy annyival inkább többen reá édesedjenek), a jövő Szent-György naptul fogvást számlálván, 3 egész esztendeig adatik szabadságok; eltelvén a 3 esztendő, minden jobbágyházhelytül 1—1 tallért fognak fizetni.

2. Mivel a gyarmathi határt oly szük helynek mondják lenni, hogy öreg mezei város be nem érné véle, az *illéssi* és *szobi* prédiomok is nekiek engedtetnek, ugy, hogy szabadon szánthassák földit és pascuatióját eljek, akitől annuatim jó pénzöl 12 forintot fognak fizetni; és borbul, gabonából, juhból az miből dézma szokott járni, kilenczedet fognak adni a dato praesentium. Mely jövedelmek fele ö Fölsége részire, fele pedig ide, ugymint Balassa Bálint részire szolgáltatik. Kilenczedet mindazáltal praecise gyarmathi földékből 3 esztendeig nem fognak fizetni.

3. Malmot, vámot, cum suis pertinentiis, nem másnak, hanem az uraságnak lészen szabad erigálni, mely épületet, annak hidját, gátját az dominium, együtt Gyarmath városa munkájának segítségével fogja építeni.

4. Mivel azon városban legalább 5 vagy 6 jó sokadalom szokott lenni, az borkorcsma: sokadalomkor, derék- és barom-vásárkor is az uraké lészen, azalatt a városiaknak nem lészen szabad bort árolni és korcsmát tartani. Vásárokon és sokadalmokon kívül való korcsma az ő számokra fog reserválni.

5. A mészárszéktől: 2 mázsa fadgyat fog a mészáros annuatim fizetni, vagy a város; és a nyelvek is, régi szokás szerint, megnevezett két részre lesznek.

6. Ha az uraságnak kedve tartani fogja, szabadon építhessen, mind fiscus maga részire, mind én ugymint Gróf Balassa Bálint, magam részemre, curiális majort egyet-egyet, melyhez szántóföldeket (mivel most is vannak) majorság-réteket is és egy-egy major öreg szőlőt in tempore szabad légyen applicálni; az több szőlők városbeliek számára cedálnak nonábul.

7. Ő Fölsége jussa a harminczadtartásban mint annak előtte, fentmaradjon in integro ottan.

8. Országunk törvénye szerént: az halászat, madarászat, vadászat, fiscus és Gróf Balassa Bálint részire (minthogy felét mindenkor én birtam, Balassa Imréről penig a más hasonfele fiscusra szállott légyen, melyre rendeltettek is, szokás szerint, arravaló emberek) fog maradni.

Az mesteremberek is, kik lesznek, czéhlevelet: fiscus emberitül és én tőlem tartozzanak venni és consensust obtineálni, melyet szabadok lesznek ő Fölségivel is confirmáltatni.

Mivelhogy pedig megnevezett Dióssi Mihály és Mészáros Miklós, mindkét részről való gondviselőkké rendeltetnek, sőt ők is fáradtak előttünk és interponálták is magokat mindnyájok képiben, hogy Gyarmatnak megszállását engedjük, akarván hozzájuk jóakaratumkat mutatnunk, adtunk nekik szabadságot, hogy a város helyin pro sua commoditate, jurisdictione nostra haereditaria salva permanente, ki-ki közülök 1—1 házhelyt, ugymint egész sessiót prae ceteris magának választhasson, mely 2 házhelyt, minden censusbul, nonábul eximáljuk és immunissá tesszük, úgy mindazonáltal, hogy mind magok, mind maradékok tartozzanak az uraságnak hiven szolgálni és mindenekben engedelmeskedni, és ott való proventusokat hiven kézhez administrálni, melyeknek nevekedvén fáradságok és tapasztaltatván hűségek s hasznos szolgálatjuk, azután, bizonyos képes fizetéssel is ajánlja magát az uraság.

Mely dolgoknak nagyobb bizonyására és conserválására adtuk ezen, magunk kezünk irásával és pöcsétünk nyomásával megerősített levelünket. Datum in castello Dívinyallya die 18 mens. Octobris anno domini 1671.

Egykoru másolata az Orsz. Levéltár kincstári osztályának utasításai közt.

Közli: —nd—
